

BESLUIT VAN DE RAAD**van 24 september 2012****tot wijziging en tot verlenging van de looptijd van Besluit 2007/641/EG houdende afsluiting van het overleg met de Republiek Fiji-eilanden krachtens artikel 96 van de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst en artikel 37 van de verordening tot invoering van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking**

(2012/523/EU)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 217,

Gezien de Partnerschapsovereenkomst tussen de leden van de groep van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, enerzijds, en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, anderzijds, ondertekend te Cotonou op 23 juni 2000 ⁽¹⁾ en laatstelijk gewijzigd te Ouagadougou op 22 juni 2010 ⁽²⁾, hierna de „ACS-EU-partnerschapsovereenkomst” genoemd, en met name artikel 96,Gezien het Intern Akkoord tussen de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, inzake maatregelen en procedures voor de tenuitvoerlegging van de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst ⁽³⁾, en met name artikel 3,Gezien Verordening (EG) nr. 1905/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 tot invoering van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking ⁽⁴⁾ („het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking”), en met name artikel 37,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Besluit 2007/641/EG van de Raad ⁽⁵⁾ zijn passende maatregelen goedgekeurd ingevolge de schending van de in artikel 9 van de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst bedoelde essentiële elementen en de in artikel 3 van het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking bedoelde waarden.
- (2) Die maatregelen zijn verlengd bij de Besluiten 2009/735/EG ⁽⁶⁾, 2010/208/EU ⁽⁷⁾, 2010/589/EU ⁽⁸⁾, 2011/219/EU ⁽⁹⁾ en 2011/637/EU ⁽¹⁰⁾ van de Raad, omdat niet alleen de Republiek Fiji een aantal belangrijke verbintenissen betreffende essentiële elementen van de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst en het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking, die zij bij onderhandelingen in april 2007 is aangegaan, nog moet

uitvoeren, maar zich ook ernstige negatieve ontwikkelingen in verband met een aantal van deze verbintenissen hebben voorgedaan.

- (3) Sinds begin 2012 hebben zich echter enkele positieve ontwikkelingen in de richting van het herstel van de democratie in Fiji voorgedaan, en dit moet ook worden onderkend. Er moet derhalve rekening worden gehouden met een te verwachten hervatting van de programmering van toekomstige ontwikkelingsbijstand.
- (4) Besluit 2007/641/EG verstrijkt op 30 september 2012. Het is passend de geldigheidsduur ervan te verlengen, en de inhoud ervan dienovereenkomstig te actualiseren,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Besluit 2007/641/EG wordt als volgt gewijzigd:

- 1) In artikel 3 komt de tweede alinea als volgt te luiden:

„Het is geldig tot en met 30 september 2013. Het wordt regelmatig getoetst, ten minste eenmaal per halfjaar.”.

- 2) De bijlage wordt vervangen door de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2

De brief in de bijlage bij dit besluit wordt aan de Republiek Fiji toegezonden.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt vastgesteld.

Gedaan te Brussel, 24 september 2012.

*Voor de Raad**De voorzitter*

A. D. MAVROYIANNIS

⁽¹⁾ PB L 317 van 15.12.2000, blz. 3.⁽²⁾ PB L 287 van 4.11.2010, blz. 3.⁽³⁾ PB L 317 van 15.12.2000, blz. 376.⁽⁴⁾ PB L 378 van 27.12.2006, blz. 41.⁽⁵⁾ PB L 260 van 5.10.2007, blz. 15.⁽⁶⁾ PB L 262 van 6.10.2009, blz. 43.⁽⁷⁾ PB L 89 van 9.4.2010, blz. 7.⁽⁸⁾ PB L 260 van 2.10.2010, blz. 10.⁽⁹⁾ PB L 93 van 7.4.2011, blz. 2.⁽¹⁰⁾ PB L 252 van 28.9.2011, blz. 1.

BIJLAGE

BRIEF

Z.Exc. Ratu Epeli NAILATIKAU

President van de Republiek Fiji

Suva

Republiek Fiji

Excellentie,

De Europese Unie (EU) hecht groot belang aan de bepalingen van artikel 9 van de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst en artikel 3 van de verordening tot invoering van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking. Het partnerschap tussen de ACS en de EU is gebaseerd op de eerbiediging van de mensenrechten, de democratische beginselen en de rechtsstaat, die essentiële elementen zijn van de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst en de grondslag vormen van onze betrekkingen.

Op 11 december 2006 veroordeelde de Raad van de Europese Unie de militaire machtsovername in de Republiek Fiji.

Krachtens artikel 96 van de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst, en aangezien de militaire machtsovername van 5 december 2006 een schending vormde van de in artikel 9 van die overeenkomst genoemde essentiële elementen, heeft de Europese Unie Fiji uitgenodigd voor het in de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst bedoelde overleg, teneinde de situatie grondig te onderzoeken en voor zover nodig maatregelen te nemen om tot een oplossing te komen.

Het formele gedeelte van dat overleg ging op 18 april 2007 in Brussel van start. De Europese Unie was verheugd dat de interim-regering bij die gelegenheid enkele belangrijke verbintenissen bevestigde met betrekking tot de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, de eerbiediging van de democratische beginselen en de rechtsstaat, zoals hierna aangegeven, en positieve stappen voorstelde voor de tenuitvoerlegging ervan.

Helaas heeft zich sindsdien een aantal negatieve ontwikkelingen voorgedaan, met name in april 2009, waardoor Fiji thans inbreuk maakt op een reeks verbintenissen. Het betreft met name de afschaffing van de grondwet, de aanzienlijke vertraging bij het organiseren van parlementsverkiezingen en de schending van de mensenrechten. Hoewel de naleving van de verbintenissen grote vertraging heeft opgelopen, blijft het grootste deel van deze verbintenissen nog zeer relevant voor de huidige situatie in Fiji en daarom is de lijst van verbintenissen als bijlage bij deze brief gevoegd. Aangezien Fiji een aantal essentiële verbintenissen eenzijdig heeft opgezegd, heeft dit voor Fiji geleid tot verlies van ontwikkelingsmiddelen.

Hoewel er nog beperkingen bestaan met betrekking tot bepaalde mensenrechten en fundamentele vrijheden, zijn er sinds begin 2012 enkele positieve stappen gezet: op 7 januari 2012 zijn de verordeningen inzake de noodtoestand opgeheven en op 9 maart 2012 is een politiek proces aangekondigd dat ertoe moet leiden dat uiterlijk in maart 2013 een nieuwe grondwet tot stand zal komen en dat uiterlijk in september 2014 de constitutionele democratie zal worden hersteld door het houden van parlementsverkiezingen.

Deze ontwikkelingen erkennende, en in de geest van partnerschap die de hoeksteen van de ACS-EG-partnerschapsovereenkomst vormt, is de Europese Unie bereid opnieuw een formele dialoog over deze ontwikkelingen aan te gaan. Een dergelijke formele dialoog kan worden overwogen ter gelegenheid van de evaluatiemissie overeenkomstig artikel 96 van de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst, nadat een alomvattend, geloofwaardig en transparant grondwettelijk overlegproces met succes is afgerond, een ontwikkeling die in maart 2013 wordt verwacht.

De EU heeft daarom besloten de bestaande passende maatregelen ten aanzien van Fiji te verlengen en te wijzigen als eerste respons op de maatregelen van Fiji, zodat met name de besprekingen over de programmering van het elfde Europees Ontwikkelingsfonds (EOF) van start kunnen gaan en te zijner tijd een indicatieve toewijzing voor Fiji kan worden vastgesteld. Dan kan worden overwogen over te gaan tot de afronding, ondertekening en tenuitvoerlegging van de programmeringsdocumenten in het kader van het elfde EOF met de toekomstige democratisch verkozen regering. Het is bijgevolg van bijzonder belang dat de interim-regering zich verbindt tot een inclusief, geloofwaardig en transparant grondwettelijk overlegproces en een binnenlandse politieke dialoog en in het bijzonder de verbintenissen naleeft die zij wat betreft de mensenrechten en de rechtsstaat is aangegaan, en de resterende beperkingen opheft. Hoewel de Europese Unie altijd is uitgegaan en steeds zal blijven uitgaan van de essentiële elementen en fundamentele beginselen van de herziene ACS-EU-partnerschapsovereenkomst, met name wat betreft de sleutelrol van de dialoog en het nakomen van wederzijdse verplichtingen, wordt er met klem op gewezen dat er van de kant van de Europese Unie geen vooraf bepaalde conclusies zijn met betrekking tot de uitkomst van toekomstig overleg.

Indien de voorgenomen herziening en formele dialoog tot een positief resultaat leiden, verbindt de EU zich ertoe deze passende maatregelen verder in positieve zin te herzien. Indien de situatie in Fiji echter niet verbetert, is verder verlies van EU-ontwikkelingsmiddelen voor Fiji in de toekomst onvermijdelijk. In het bijzonder zullen de komende besluiten van de EU inzake het nationale indicatieve programma van Fiji in het kader van het elfde EOF afhankelijk worden gesteld van de beoordeling van de vooruitgang die wordt geboekt met de terugkeer naar een grondwettelijk bestuur.

In afwachting van de formele dialoog roept de EU Fiji op de versterkte politieke dialoog voort te zetten en te intensiveren.

De passende maatregelen zijn als volgt:

- humanitaire hulp en directe steun aan maatschappelijke organisaties en kwetsbare bevolkingsgroepen kunnen worden voortgezet;
- lopende samenwerkingsactiviteiten, met name in het kader van het achtste en het negende EOF, mogen worden voortgezet;
- samenwerkingsactiviteiten die de terugkeer naar de democratie bevorderen en leiden tot beter bestuur, kunnen worden voortgezet, behalve in zeer uitzonderlijke omstandigheden;
- de tenuitvoerlegging van begeleidende maatregelen voor de hervorming van de suikersector in 2006 mag worden voortgezet. De financieringsovereenkomst is op 19 juni 2007 op technisch niveau in Fiji ondertekend. De financieringsovereenkomst omvat een opschortingsclausule;
- de suikertoewijzing voor 2007 is nul;
- de beschikbaarstelling van de suikertoewijzing voor 2008 was afhankelijk van indicaties van de geloofwaardige en tijdige voorbereiding van verkiezingen, in overeenstemming met de overeengekomen verbintenissen, met name het houden van een volkstelling, de vaststelling van de grenzen van de nieuwe kiesdistricten en de hervorming van de kieswet in overeenstemming met de grondwet; voorts maatregelen voor het goed functioneren van het verkiezingsbureau, waaronder de benoeming van een verkiezingstoezichthouder vóór 30 september 2007, in overeenstemming met de grondwet. De suikertoewijzing voor 2008 verviel definitief op 31 december 2009;
- de suikertoewijzing voor 2009 werd in mei 2009 geschrapt, omdat de interim-regering had besloten de algemene verkiezingen tot september 2014 uit te stellen;
- de toewijzing voor 2010 werd nog vóór 1 mei 2010 geschrapt, omdat het democratische proces niet verder was gevorderd. Gezien de precaire situatie van de suikersector heeft de Commissie evenwel een deel van de toewijzing gereserveerd voor rechtstreekse bijstand aan de bevolking die direct afhankelijk is van de suikerproductie, teneinde de negatieve sociale gevolgen te milderen. Deze middelen worden centraal beheerd door de delegatie van de EU in Suva en niet via de regering verstrekt;
- de voorbereiding en uiteindelijke ondertekening van het meerjarige indicatieve programma voor de begeleidende maatregelen met betrekking tot de hervorming van de suikersector in 2011-2013 kunnen doorgaan;
- de beschikbaarheid van de indicatieve toewijzing in het kader van het meerjarige indicatieve programma voor de begeleidende maatregelen voor voormalige landen van het suikerprotocol in 2011-2013 is afhankelijk van overeenstemming in het overlegproces; indien geen overeenstemming wordt bereikt, komen alleen maatregelen voor sociale schadebeperking in aanmerking voor financiering via deze toewijzing;
- de voorbereidingen voor de programmering in het kader van het elfde EOF kunnen van start gaan, zodat Fiji kan verwachten dat het te zijner tijd in kennis wordt gesteld van een indicatieve toewijzing;
- specifieke steun voor de voorbereiding en tenuitvoerlegging van belangrijke verbintenissen, met name steun voor het voorbereiden en/of houden van verkiezingen, is mogelijk;
- de regionale samenwerking, en de deelname van Fiji daaraan, blijft intact.

De controle op de naleving van de verbintenissen geschiedt overeenkomstig de in de bijlage genoemde voorwaarden met betrekking tot regelmatige dialoog, alsook doeltreffende samenwerking met missies voor evaluatie en toezicht en rapportage.

Voorts verwacht de Europese Unie dat Fiji volledig samenwerkt met het Pacific Islands Forum wat betreft de tenuitvoerlegging van de aanbevelingen van de Groep van eminente personen die door de ministers van Buitenlandse Zaken van het Forum op hun bijeenkomst van 16 maart 2007 in Vanuatu werden goedgekeurd. De Europese Unie is verheugd over de recente vooruitgang door de samenwerking met de ministeriële contactgroep van het Pacific Islands Forum, die is opgezet om toezicht te houden op de voortgang van de Fiji's voorbereidingen voor de verkiezingen en de terugkeer naar de democratie.

De EU blijft de situatie in Fiji nauwlettend volgen. Op grond van artikel 8 van de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst zal met Fiji een versterkte politieke dialoog worden gevoerd met het oog op de eerbiediging van de mensenrechten, het herstel van de democratie en de eerbiediging van de rechtsstaat, tot beide partijen concluderen dat de versterkte dialoog zijn vruchten heeft afgeworpen.

Indien de tenuitvoerlegging van de verbintenissen door de interim-regering wordt vertraagd, stopgezet of ongedaan gemaakt, behoudt de Europese Unie zich het recht voor de passende maatregelen opnieuw aan te passen.

De Europese Unie benadrukt dat de voorrechten van Fiji in het kader van de samenwerking met de Europese Unie afhankelijk zijn van de eerbiediging van de essentiële elementen van de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst en de beginselen die in het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking zijn vastgesteld. Teneinde de Europese Unie ervan te overtuigen dat de interim-regering bereid is de verbintenissen volledig na te komen, is het essentieel dat er snel substantiële vorderingen worden gemaakt met de naleving van de overeengekomen verbintenissen.

Met bijzondere hoogachting,

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter

Voor de Commissie

Lid van de Commissie

BIJLAGE BIJ DE BIJLAGE

MET DE REPUBLIEK FIJI OVEREENGEKOMEN VERBINTENISSEN

A. Eerbiediging van de democratische beginselen

Verbintenis nr. 1

Er worden binnen 24 maanden na 1 maart 2007 vrije en eerlijke verkiezingen gehouden, afhankelijk van de bevindingen van de evaluatie door de onafhankelijke auditeurs die zijn benoemd door het secretariaat van het Pacific Islands Forum. De procedures die voorafgaan aan de organisatie van de verkiezingen en de organisatie van de verkiezingen zelf zullen gezamenlijk worden gecontroleerd en waar nodig aangepast en herzien op basis van wederzijds overeengekomen ijkpunten. Dit houdt met name het volgende in:

- de interim-regering keurt uiterlijk op 30 juni 2007 een tijdschema goed met daarin de data waarop de verschillende stappen moeten worden voltooid die nodig zijn ter voorbereiding van de nieuwe parlementsverkiezingen;
- in het tijdschema worden het tijdstip van een te houden volkstelling, de herziening van de districtgrenzen en de hervorming van de kieswet gespecificeerd;
- de vaststelling van de districtgrenzen en de hervorming van de kieswet geschieden in overeenstemming met de grondwet;
- in overeenstemming met de grondwet worden maatregelen genomen voor het goed functioneren van het verkiezingsbureau, waaronder de benoeming van een verkiezingstoezichthouder uiterlijk op 30 september 2007;
- de benoeming van de vicepresident geschiedt in overeenstemming met de grondwet.

Verbintenis nr. 2

De interim-regering houdt bij de goedkeuring van belangrijke wetgevende, begrotings- en andere beleidsinitiatieven en -wijzigingen rekening met overleg dat is gepleegd met maatschappelijke organisaties en andere betrokkenen.

B. Rechtsstaat

Verbintenis nr. 1

De interim-regering spant zich tot het uiterste in om intimiderend bedoelde verklaringen van veiligheidsinstanties te voorkomen.

Verbintenis nr. 2

De interim-regering eerbiedigt de grondwet van 1997 en garandeert dat grondwettelijke instellingen, zoals de mensenrechtencommissie van Fiji, de commissie voor de openbare dienst en de commissie grondwettelijke instellingen normaal en onafhankelijk kunnen functioneren. De aanzienlijke onafhankelijkheid en het functioneren van de Grote Raad van Stamhoofden worden gewaarborgd.

Verbintenis nr. 3

De onafhankelijkheid van de rechterlijke macht wordt volledig gerespecteerd, zodat deze ongestoord kan functioneren en zijn vonnissen door alle betrokkenen worden geëerbiedigd. Daarbij wordt met name het volgende gegarandeerd:

- de interim-regering zegt toe dat het tribunaal bedoeld in artikel 138, lid 3, van de grondwet uiterlijk op 15 juli 2007 wordt aangesteld;
- benoemingen en/of ontslagen van rechters geschieden voortaan strikt in overeenstemming met de grondwettelijke bepalingen en procedurele voorschriften;
- het leger, de politie en de interim-regering onthouden zich van elke vorm van inmenging in de activiteiten van het justitiële apparaat. Alle ambten binnen het justitiële apparaat worden ten volle geëerbiedigd.

Verbintenis nr. 4

Alle strafrechtelijke procedures in verband met corruptie worden via de passende justitiële kanalen afgehandeld; alle andere organen die worden ingesteld om vermeende gevallen van corruptie te onderzoeken, werken binnen de grondwettelijke grenzen.

C. Mensenrechten en fundamentele vrijheden

Verbintenis nr. 1

De interim-regering stelt al het noodzakelijke in het werk om ervoor te zorgen dat beschuldigingen van mensenrechtenschendingen worden onderzocht of in behandeling worden genomen in overeenstemming met de verschillende procedures en binnen de daarvoor bestemde fora, overeenkomstig de wetgeving van Fiji.

Verbintenis nr. 2

De interim-regering heft in mei 2007 de noodtoestand op, afhankelijk van eventuele bedreigingen van de nationale veiligheid of de openbare orde en veiligheid.

Verbintenis nr. 3

De interim-regering zorgt ervoor dat de Mensenrechtencommissie van de Fiji volledig onafhankelijk en in overeenstemming met de grondwet kan functioneren.

Verbintenis nr. 4

De vrijheid van meningsuiting en de mediavrijheid worden in al hun vormen gewaarborgd, in overeenstemming met de grondwet.

D. Naleving van de verbintenissen

Verbintenis nr. 1

De interim-regering verbindt zich ertoe regelmatig een dialoog te voeren, zodat kan worden vastgesteld of er vooruitgang is geboekt, en verleent de autoriteiten/vertegenwoordigers van de Europese Unie en de Europese Commissie onbeperkt toegang tot informatie over alle vraagstukken die verband houden met de mensenrechten en het vreedzaam herstel van de democratie en de rechtsstaat in Fiji.

Verbintenis nr. 2

De interim-regering werkt volledig mee met eventuele missies van de Europese Unie met het oog op de evaluatie van en het toezicht op de vooruitgang.

Verbintenis nr. 3

De interim-regering stelt om de drie maanden, te beginnen op 30 juni 2007, voortgangsverslagen op met betrekking tot de essentiële elementen van de overeenkomst van Cotonou en de verbintenissen.

Bepaalde vraagstukken kunnen alleen effectief worden aangepakt met een pragmatische benadering, rekening houdende met de realiteit van het heden en vooruitblikkend op de toekomst.
